

Ting, teknologi og industri

Møde i Håndværks- og Industripuljen / Årsmøde i Teknologihistorisk Selskab
29.-30. maj 2015

Teknologi- og industrihistorien er tæt knyttet til ting og fysiske kulturmiljøer. De tekniske museer er f.eks. fulde af genstande, der skal illustrere fortidens teknologier. Men noget centralt er for altid væk, når tingene er blevet frarøvet deres oprindelige kontekst og dermed forbindelse til de rør, ledninger, brændstof, smøremidler, råvarer osv., som var forudsætningen for deres funktion. Lugten, støjen og aktiviteten er væk, og brugeren er blevet en anden, en beskuer. Både museumsgenstande og industrielle miljøer uden igangværende produktion kan sat på spidsen siges at være blevet meningsløse, og andre kildetyper som fotografier, interviews og arkivalier kan umiddelbart virke som mere oplagte veje til at forstå den teknologiske udvikling.

På dette seminar vil vi forholde os til og diskutere, hvad tingene, industribygningerne og de fysiske levn i landskabet kan bruges til i formidlingen af og forskningen i industri- og teknologihistorie. Skal vi lade genstandene stå på museernes magasiner, mens vi forsker i immaterielle problemstillinger og formidler digitalt? Tilføjer det ekstra dimensioner til undervisningen i teknologihistorie at skifte nogle af bøgerne ud med genstande? Hvordan rekontekstualiserer vi tingene, når vi på forskellig vis arbejder med teknologi- og industrihistorie på museer og undervisningsinstitutioner? Og hvad betyder tingene egentlig for os og for vores gæster og studerende?

Fredag den 29. maj

Del 1: Ting på deres oprindelige plads

Kl. 11.00 Vi mødes ved Nivaagaard Teglværks Ringovn, *Teglværksvej 23, 2990 Nivå*

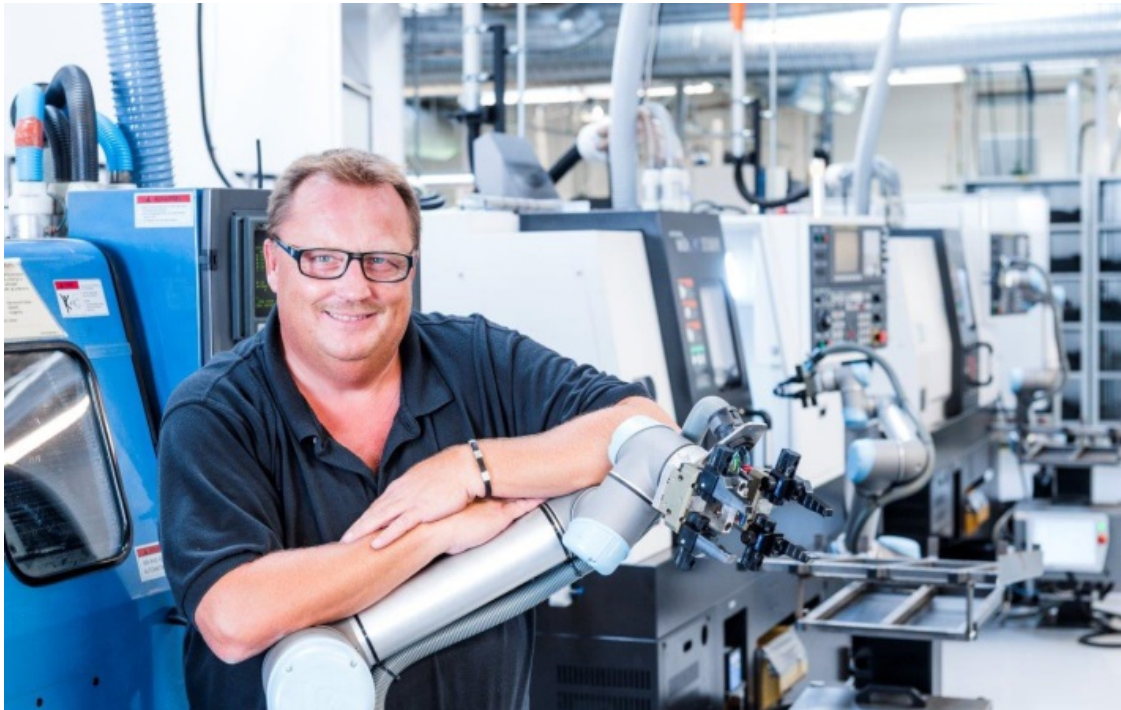
Vi vil få en omvisning og forståelse af ringovnen og det kulturlandskab, den indgår i. Teglværket i Nivå blev grundlagt i 1701, og ringovnen er fra 1870.

Kl. 12.30 Frokost på Danmarks Tekniske Museum, Fabriksvej 25, 3000 Helsingør

Kl. 13.30 Besøg på Trelleborg Sealing Solutions i Helsingør.

Virksomheden fik i 2014 Automatiseringsprisen begrundet med, at de i løbet af 2½ år havde indsat 35 robotter i produktionen. Robotterne er af typen Universal Robots, den største danske robotsucces, og bl.a. kendetegnet ved at kunne operere i et åbent arbejdsmiljø uden afskærmning. Besøget omfatter både en introduktion til, hvordan virksomheden har arbejdet med introduktionen af robotter og en rundvisning på fabrikken, der bl.a. laver pakninger til bilindustrien.

Hvordan skal en sådan virksomhed formidles til museumsgæsten og de studerende i 2050?

Del 2: Ting som kilder. Oplæg i den rekonstruerede Zone-station på Danmarks Tekniske Museum

Kl. 16.00 Louise Skyggebjerg, museumsinspektør på Danmarks Tekniske Museum, ph.d.: Hvad er ting – og hvad skal vi med dem?

Som museumsmenneske er jeg fascineret af ting og deres evne til at fortælle historier. Som forsker brænder jeg for at inddrage tingene som kilder, men føler alligevel, at de ofte smutter væk mellem fingrene på mig. Med afsæt i egen praksis og i teorier om ting, materialiseringer og nærvær leveres et forsvar for de besværlige museumsgenstandes berettigelse.

Kl. 16.30 Iben Viuf, museumsinspektør på Helsingør Bys Museer, ph.d.: På sporet af mellemrummet mellem dét, tingene fortæller og dét, der ikke bliver fortalt om tingene

Med afsæt i den rationalisering, amerikanisering og modernisering, der foregik i de danske køkkener i 1950'erne og 1960'erne, vil jeg i oplægget diskutere, hvad der var på spil i den danske køkkenkultur, hvordan samtidens køkkenartefakter blev tillagt en værdi, der rakte ud over dem selv og ikke mindst, hvordan måden køkkenartefakterne blev omtalt – eller ikke omtalt - på, blev et led i samtidens forhandlinger af dansk kultur og identitet.

Kl. 17.00 Jan Pedersen, lektor, Københavns Universitet: " ... such stuff as dreams are made on ...": Æstetik og politik i tingenes gen-fortryllelse af verden

Menneskeskabte landskaber, arkitektoniske og tekniske konfigurationer, møblerede og udsmykkede rum, ja selv enkeltstående fysiske artefakter, er væsentlige elementer i vore livsbetingelser og i vor forestillingsverden. Ting har følelsesmæssig appel. De kan virke 'magiske' ved at genoplive fortiden og gøre abstraktioner sanselige. Tingenes funktionalitet kan tilskrives egenskaber, der rækker ud over det umiddelbart instrumentelle og gør grænsen mellem det tingslige og det sociale diffus. Oplægget er en kritisk drøftelse af argumentationsformer, der bygger på tingenes dragende, suggestive kraft.

Kl. 17.30 Fælles diskussion. Giver ting mening på danske museer, eller skaber de snarere forvirring? Kan ting spille en rolle i undervisningen og forskningen i industri- og teknologihistorie eller skal den udelukkende baseres på skriftlige materialer?

Kl. 19.00 Fælles middag på restaurant i det centrale Helsingør

Lørdag den 30. maj

Kl. 9.30 **Årsmøde i Teknologihistorisk Selskab** på Danmarks Tekniske Museum. Dagsorden følger

Del 3: Ting frarøvet deres naturlige kontekst – to måder at tænke museum på

Kl. 10.15 Kort rundtur med løbende dialog på Danmarks Tekniske Museum ved Louise Skyggebjerg

Kl. 12.00 Kort rundtur med løbende dialog på M/S Museet for Søfart ved Morten Tinning

Kl. 13.00 Frokost på M/S Museet for Søfart

Kl. 14-15.30 **Industripuljemøde** på M/S Museet for Søfart.

Dagsorden følger

Praktiske detaljer

Deltagerne sørger selv for overnatning i Helsingør.

Vi forventer transporten mellem Nivå og Helsingør samt den interne transport i Helsingør kan klares med de privatbiler, som vi har til rådighed.

Deltagergebyr

Pris for den samlede konference inkl. to gange frokost og middag fredag aften, men uden drikkevarer: 500 kr. Deltagelse alene fredag inkl. middag: 400 kr.

Tilmelding

Bindende tilmelding til kristoffer.jensen@industrimuseet.dk senest den **15. maj 2015**.

Samme dato skal deltagergebyret være indbetalt til Industrimuseets konto i Jyske Bank: Kontonummer 7245 0001379969. Husk at anføre navn.

Hvis der ønskes betaling via elektronisk faktura oplyses et EAN-nummer samtidig med tilmeldingen.

Ret til ændringer i programmet forbeholdes.